

Vydanie na rok 2011

Velké zámery pre malé podniky

Čo robí EÚ pre MSP

Európska komisia
Podnikanie a priemysel

Európsky portál pre malých podnikateľov

Chcete sa dozvedieť, čo EÚ robí na podporu malých podnikov v Európe i na globálnom trhu, a čo môže urobiť pre vaše podnikanie? Európsky portál pre malých podnikateľov, dostupný v 21 jazykových verziách, sústreďuje všetky informácie, ktoré EÚ poskytuje pre MSP a o MSP, počínajúc praktickými radami a otázkami politik až po miestne kontaktné body a vytváranie sieťových spojení.

Peniaze, partneri a verejné zákazky

- Získanie financovania
- Obchodní partneri a verejné zákazky

Ako čo najlepšie využiť trh

- Pravidlá trhu EÚ
- Odvetvia činnosti
 - Ľudské zdroje
- Inovácie, výskum a autorské práva
 - Životné prostredie a podnikanie
 - Podnikanie mimo EÚ

Politika a štatistika MSP EÚ

- Politika MSP EÚ
 - Fakty a čísla

Podpora

- Prekladateľské a jazykové pomôcky
- Kontaktné miesta a podporné služby

EUROPE DIRECT je služba, ktorá vám pomôže nájsť
odpovede na vaše otázky o Európskej únii.

Bezplatné telefónne číslo (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Niektorí operátori mobilných sietí nepovoľujú prístup
k číslam 00800 alebo tieto hovory fakturujú.

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete.
Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Katalogizačné údaje nájdete na konci tejto publikácie.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2011.

ISBN 978-92-79-18967-8

doi:10.2769/11534

© Európska únia, 2011

Rozmnožovanie je povolené len so súhlasom autora.

VYTLAČENÉ NA PAPIERI RECYKLOVANOM BEZ POUŽITIA CHLÓRU (PCF)

„Malé a stredné podniky sú kľúčom k zabezpečeniu hospodárskeho oživenia v Európskej únii. Preto by mali dostávať maximálnu možnú podporu. Presne toto je cieľom iniciatívy SBA, ktorá pomáha uľahčiť malým a stredným podnikom prístup k financiám a trhom a zmierniť administratívnu záťaž.“

Antonio Tajani, podpredseda Európskej komisie zodpovedný za priemysel a podnikanie

Európa a vaše podnikanie

Prečo pomáhať malým podnikom?

Zdrojom životnej sily európskeho hospodárstva je 23 miliónov európskych malých a stredných podnikov (MSP), ktoré predstavujú viac ako 98 % podnikateľskej sféry. Zabezpečujú dve tretiny z celkového počtu pracovných pomerov v súkromnej sfére a v posledných piatich rokoch vytvorili približne 80 % nových pracovných miest.

Malé podniky však v súčasnosti čelia ťažkej situácii. Problémy s finančnými tokmi a byrokracia spolu s globálnym hospodárskym poklesom znamenajú, že podnikom treba podať pomocnú ruku, aby prečkali búrku.

Európska únia preto mobilizuje všetky prostriedky na podporu MSP s cieľom posilniť inovácie a tvorbu pracovných miest.

Ďalšie informácie online:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm

> „Small Business Act“ pre Európu (SBA) (Zákon o malých podnikoch)

Čo znamená MSP?

Malé a stredné podniky (MSP) sú definované ako firmy s menej než 250 zamestnancami, ktoré sú nezávislé od väčších spoločností. Okrem toho dosahujú ročný obrat do 50 miliónov EUR alebo vykazujú celkovú ročnú súvahu do 43 miliónov EUR.

Existujú tri typy malých a stredných podnikov:

- mikropodniky majú menej než 10 zamestnancov,
- malé podniky majú 10 až 49 zamestnancov,
- stredné podniky majú 50 až 249 zamestnancov.

Ďalšie informácie online:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/facts/index_sk.htm

> Definícia MSP

Čo je iniciatíva Small Business Act pre Európu (Zákon o malých podnikoch)?

Európska komisia začala v júni 2008 po rozsiahlych konzultáciách uplatňovať iniciatívu Small Business Act pre Európu (SBA) (Zákon o malých podnikoch) – široký súbor opatrení na podporu podnikania, ktoré majú uľahčiť život malým firmám.

Iniciatíva SBA predstavovala štyri legislatívne návrhy vrátane plánov na prísnejšie predpisy upravujúce oneskorené platby. Členské štáty zároveň prijali súbor 10 zásad prospešných pre malé a stredné podniky, ktorými by sa mala riadiť tvorba a implementácia politík na európskej i vnútroštátnej úrovni tak, aby MSP mohli v plnej miere rozvinúť svoj potenciál.

Ako to pomôže?

Plán spočíva v zásade „Najprv myslieť v malom“. Táto zásada vysúva MSP do popredia tvorby politík a pomáha zabezpečiť, aby nové predpisy nezvyšovali záťaž, ktorej čelia podniky.

Politický impulz vyvolaný iniciatívou SBA pomohol dodať miliardy eur do nových finančných prostriedkov pre MSP prostredníctvom rôznych systémov financovania. Zahŕňa aj akcie na pomoc menším firmám získať verejné zákazky a prístup k európskemu financovaniu výskumu. Vládam dáva väčšiu voľnosť pri podpore malých podnikov bez porušenia pravidiel štátnej pomoci, pričom ich povzbudzuje, aby plne rešpektovali platobné lehoty, ktoré si samy stanovili.

Cieľom iniciatívy SBA je uľahčiť založenie vlastnej firmy. Aj teraz existuje veľký tlak, aby boli Európania podnikavejší. Je to možné dosiahnuť prekonaním strachu zo zlyhania a vyzdvihovaním vzorov z radov tých, ktorí prevádzkujú vlastný podnik.

EÚ sa zároveň snaží pomáhať firmám vyťažiť viac z európskeho vnútorného trhu a využívať slubný potenciál rozvíjajúcich sa ekonomík.

Previerka pokroku a pohľad do budúcnosti

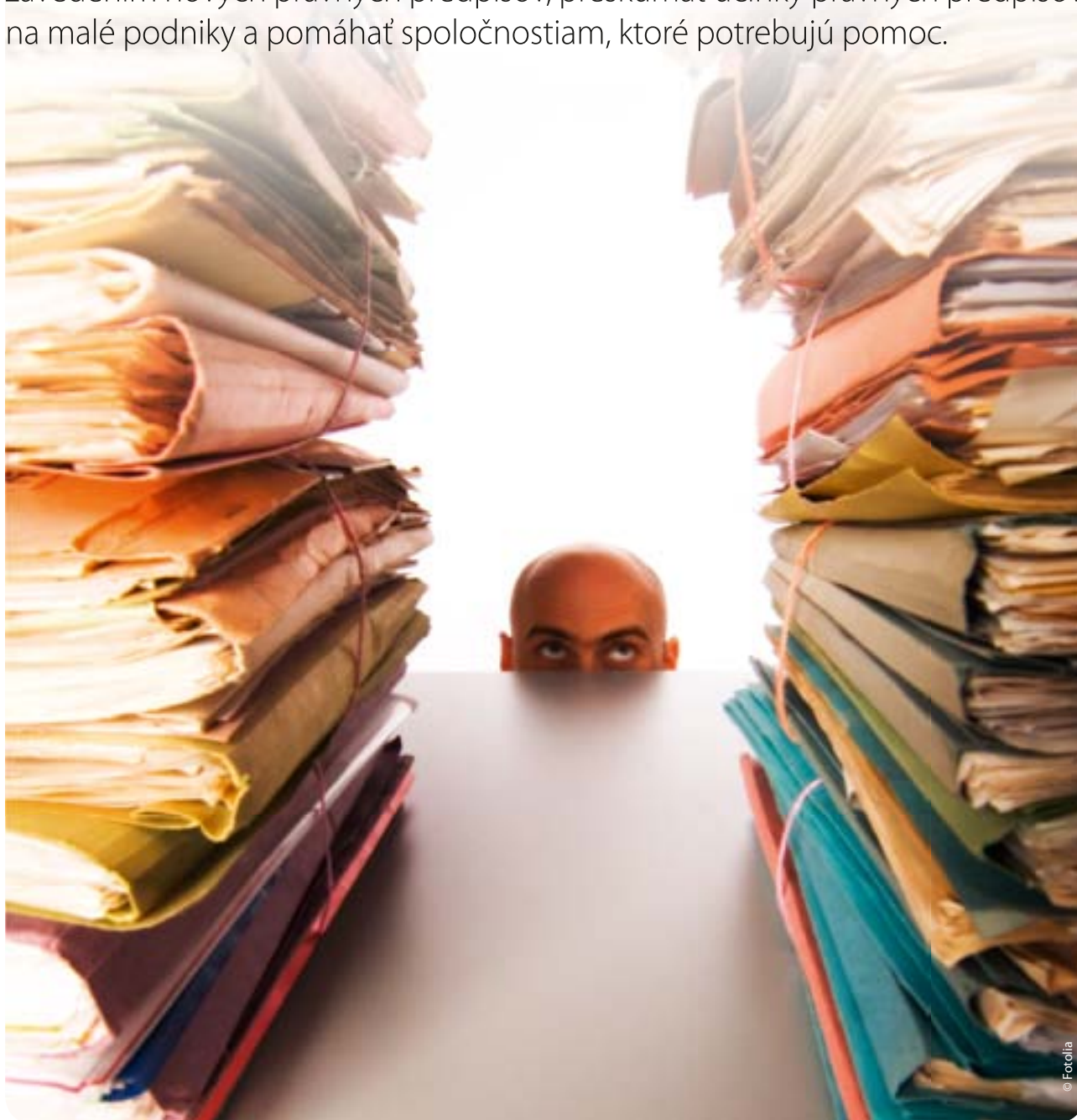
Európska komisia pozorne sleduje, ako napreduje zavádzanie iniciatívy SBA do praxe z jej strany aj zo strany členských štátov.

Začiatkom roka 2011 Komisia prijala preskúmanie iniciatívy SBA. Tým sa posilnilo pôvodné poslanstvo iniciatívy SBA a zároveň došlo aj k jej aktualizácii v reakcii na nové politické a ekonomické prostredie, pričom sa stanovili nové opatrenia umožňujúce reagovať na naliehavé úlohy.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm
> „Small Business Act“ pre Európu (SBA)
(Zákon o malých podnikoch)

Najprv myslieť v malom

Cieľom iniciatívy Small Business Act (SBA) (Zákon o malých podnikoch) je vložiť zásadu „Najprv myslieť v malom“ do centra pozornosti politik EÚ a presadiť ju v celej Európe. To znamená počúvať malé a stredné podniky pred zavedením nových právnych predpisov, preskúmať účinky právnych predpisov na malé podniky a pomáhať spoločnostiam, ktoré potrebujú pomoc.

Test pre MSP

Iniciatíva SBA vysúva MSP do popredia pri tvorbe politiky EÚ. Od januára 2009 aplikuje Európska komisia povinný „test pre MSP“, na základe ktorého kontroluje, či budú mať nové politiky a právne predpisy EÚ vplyv na malé podniky.

Podobný test pri príprave vnútroštátnych politik aplikuje už aj niekoľko členských štátov a Európska komisia vyzýva ostatné, aby postupovali rovnako. Podľa iniciatívy SBA sa v nových právnych predpisoch môže rozlišovať medzi mikropodnikmi, malými a strednými podnikmi a veľkými spoločnosťami, čo zaručí primeranosť záťaže pre podniky. Malým a stredným podnikom možno poskytnúť osobitnú podporu, zníženie poplatkov a výnimky s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky.

Jedným z príkladov je návrh Európskej komisie, aby mali vlády jednotlivých štátov možnosť udeliť mikropodnikom výnimku z účtovných pravidiel. To znamená, že členské štáty môžu navrhnúť účtovné režimy priaznivé pre veľmi malé firmy – mnohé z nich si nemôžu dovoliť luxus veľkých účtovných oddelení, ktoré sa venujú zachovaniu súladu so zložitým výročným výkazníctvom. Ak by sa predpisy upravili tak, aby lepšie vyhovovali takýmto subjektom, prospech by z toho malo až 5,4 milióna mikropodnikov, čo by hospodárstvu EÚ prinieslo prísľub možných úspor vo výške 6,3 miliárd EUR.

Európska komisia navrhuje, aby sa v budúcnosti vykonávali aj „skúšky vhodnosti“ predpisov v sektoroch s vysokým podielom malých a stredných podnikov.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm
> „Small Business Act“ pre Európu (SBA)
(Zákon o malých podnikoch)
> Test pre MSP

Zníženie administratívnej záťaže

Opýtajte sa podnikateľa na prekážky stojace v ceste úspechu a určite spomenie byrokráciu: príliš veľa drahocenného času strávi papierovaním namiesto toho, aby sa zameriaval na rozvoj svojej činnosti. EÚ sa zaviazala k zníženiu administratívnej záťaže podnikov o 25 % do roku 2012.

V roku 2007 vytvorila Európska komisia skupinu na vysokej úrovni zloženú z nezávislých zainteresovaných strán pre oblasť administratívnej záťaže, ktorá podlieha priamo predsedovi Komisie Josému Manuelovi Barrosovi a má poskytovať poradenstvo, ako dosiahnuť tento ambiciózný cieľ.

Ide o veľa. Zníženie administratívy prinesie jednotlivým spoločnostiam úsporu peňazí a viac času na podnikanie.

Výrazné zníženie byrokracie by v Európe mohlo zvýšiť HDP až o 1,4 %. Predpokladá sa, že už prijaté opatrenia prinesú úsporu okolo 7,6 miliárd EUR. Pripravujú sa aj ďalšie opatrenia, ktoré by mohli ušetriť ďalších 30,7 miliárd EUR, ak im poslanci Európskeho parlamentu a členské štáty dajú zelenú.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm
> „Small Business Act“ pre Európu (SBA)
(Zákon o malých podnikoch)
> Znižovanie administratívneho zaťaženia

Zjednodušené predpisy: fakturácia DPH

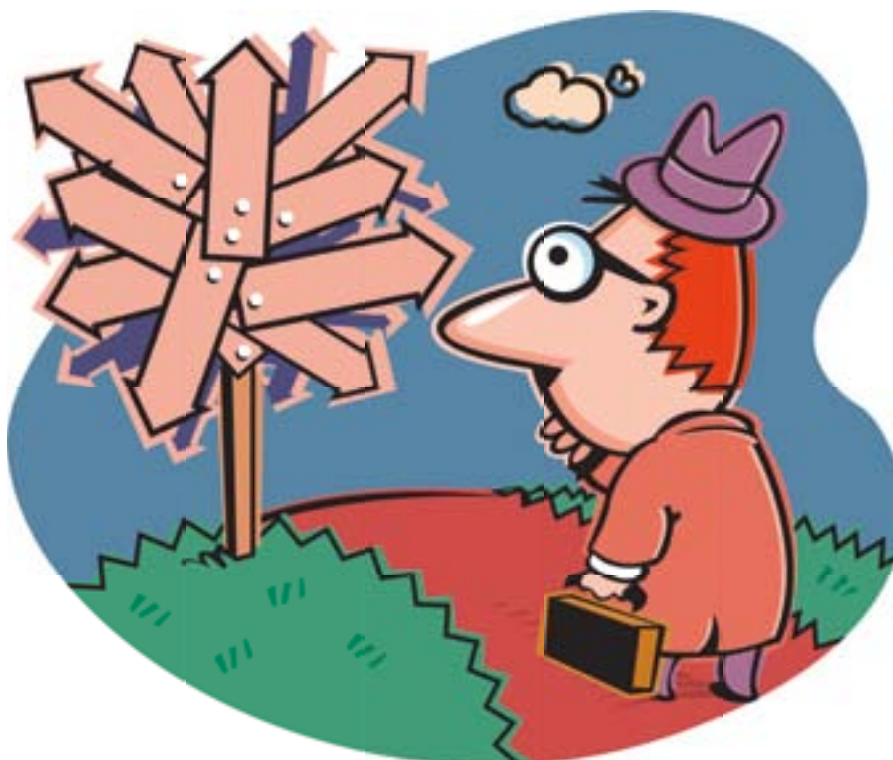
Aj tie najmenšie firmy si v súčasnosti vedú väčšiu časť účtovníctva elektronicky. Ministri financií EÚ sa preto v júli 2010 dohodli na nových pravidlách s cieľom zjednodušiť fakturáciu DPH.

Zložitost' európskych pravidiel týkajúcich sa DPH až doposiaľ brzdila prijatie technológie elektronickej fakturácie. To sa však už čoskoro zmení. Hneď ako táto smernica nadobudne účinnosť, budú daňové úrady prijímať elektronické faktúry za rovnakých podmienok ako faktúry v papierovej podobe. Zároveň sa zavedú nové opatrenia, ktoré odstránia právne prekážky súvisiace s odosielaním a ukladaním elektronických faktúr.

Členské štáty môžu aj teraz zaviesť voliteľný systém hotovostného účtovníctva pre podnikateľov s obrátom pod 2 milióny EUR. To znamená, že MSP budú môcť odložiť úhradu DPH daňovým orgánom do času, kým neprijmú platbu od svojich zákazníkov, čím sa znižujú nevýhody peňažných tokov, s ktorými sa inak stretávajú niektoré malé a stredné podniky.

Európska komisia odhaduje, že rovnaký prístup k papierovým a elektronickým faktúram by mohol priniesť úspory vo výške 18,4 miliárd EUR, ak by všetky podniky posielali svoje faktúry elektronicke.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_sk.htm
> Pravidlá trhu EÚ
> Základy podnikania

© Fotolia

Centrálne body

Predstavte si takúto scénu: vidíte medzeru na trhu, dostanete nápad a chcete založiť novú spoločnosť. Neviete sa dočkať, aby ste svoj nový produkt alebo službu dostali čo najrýchlejšie na trh, ale vaše nadšenie skreše byrokracia. Všetci poznáme tento príbeh – ale už prichádza zmena.

EÚ uznáva, že podnikatelia sa pri zakladaní novej firmy musia boriť s časovo náročnými postupmi a prílišným papierovaním. Od zavedenia iniciatívy SBA však členské štáty znásobili svoje úsilie o zníženie času a nákladov na založenie spoločnosti.

Založenie spoločnosti s ručením obmedzeným v súčasnosti trvá priemerne 9 dní (v porovnaní s 12 dňami v roku 2007) a stojí 399 EUR (v porovnaní s 485 EUR v roku 2007) a po roku 2010 sa očakáva ďalší pokrok.

Európska komisia tento projekt rozširuje aj v tom smere, aby získanie podnikateľských oprávnení a povolení trvalo maximálne 1 mesiac.

Potreba navštíviť niekoľko úradov pri registrácii firmy môže byť frustrujúca. „Centrálne body“, kde možno založiť spoločnosť s ručením obmedzeným v rámci jednej návštevy, zriadilo zatiaľ 18 členských štátov.

Štáty sa učia zo vzájomných skúseností týkajúcich sa uľahčenia zakladania podnikov. Bulharsko napríklad zjednodušilo deväť úkonov pri zakladaní podniku do jediného úkonu. Nemecko zmenilo obchodné právo s cieľom zjednodušiť systém tak, aby motivoval viac občanov k pretaveniu svojich podnikateľských nápadov do reálnych podnikov. V elektronickom centrálnom bode v Slovinsku možno zaregistrovať spoločnosť už za tri dni alebo skôr – tento krok pomohol slovinským malým a stredným podnikom ušetriť 10,2 miliónov EUR ročne.

V 22 krajinách existuje tiež „jednotné kontaktné miesto“ na pomoc firmám, ktoré chcú poskytovať cezhraničné služby. Európska komisia spolupracuje s členskými štátmi na tom, aby sa tieto miesta vyvinuli na plne vybavené portály elektronickej správy, ktoré sa budú dať jednoducho používať. Novozaložené aj etablované podniky budú môcť potom tráviť menej času pri administratívnych úkonoch. Zavedenie zásady „len raz“ umožní, aby podniky nemuseli predkladať rovnaké údaje niekoľkokrát rôznym štátnym orgánom na účely vydávania licencií alebo daňové či štatistické účely.

Ďalšie informácie online:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm

- > Zlepšenie obchodného prostredia: založenie, prevádzka a rozvoj podniku
- > Postupy pri založení

A

http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/economic-sectors/index_sk.htm

- > Služby

Ak to prvýkrát nevyjde...

Mnohí podnikatelia sa pri prvom podnikaní dostanú do ťažkostí a veľký úspech príde až neskôr. Napriek tomu sa takmer polovica Európanov zdráha spolupracovať s niekým, kto v minulosti zlyhal, a aj právne predpisy o konkurze sťažujú nový začiatok.

Konkurz predstavuje 15 % všetkých prípadov ukončenia činnosti a každoročne postihne približne 700 000 malých a stredných podnikov a približne 2,8 milióna pracovných miest. V roku 2009 došlo vo väčšine európskych krajín

k prudkému nárastu platobnej neschopnosti v dôsledku svetovej finančnej krízy a hospodárskeho poklesu.

Podnikatelia, poznačení spoločenskou stigмой neúspechu, sa pri hľadaní druhej šance navyše zapletú do konkurzných konaní trvajúcich 4 mesiace až 9 rokov podľa toho, v ktorom členskom štáte mali sídlo. Hoci zo štúdií vyplýva, že neúspešní podnikatelia sa poučia zo svojich chýb, spoločnosť často podceňuje podnikateľský potenciál ľudí, čo začínajú odznova.

Iniciatíva SBA vyzýva vlády členských štátov, aby poctivým podnikateľom umožnili uzavrieť všetky právne postupy spojené s ukončením podnikania do jedného roka. Európska komisia sprostredkuje výmenu osvedčených postupov medzi členskými štátmi.

Vo väčšine európskych krajín sa znova začínajúci podnikatelia berú rovnako ako novozaložené podniky vrátane využívania podporných programov EÚ. Belgicko, Fínsko, Írsko, Španielsko a Spojené kráľovstvo prijali opatrenia na skrátenie času potrebného na uzavretie konkurzných postupov, ale členské štáty toho musia spraviť ešte viac.

Ďalšie informácie online:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm

- > Zlepšenie obchodného prostredia: založenie, prevádzka a rozvoj podniku
- > Druhá šanca v podnikaní

Prístup k financovaniu

Už pred začatím hospodárskeho poklesu mali niektoré malé firmy problémy so sprístupnením finančných prostriedkov potrebných na rast a inovácie.

Malé a stredné podniky často narazia na ťažkosti s prístupom k financiám, či už potrebujú úver na automobil, aby mohli začať podnikáť v oblasti doručovateľstva, alebo rizikový kapitál na založenie biotechnologického podniku.

V dôsledku finančnej krízy z roku 2008 sú banky v mnohých krajinách ešte menej ochotné požičiavať podnikom, čo ešte viac vyhrcoje problémy, ktorým spoločnosti čelia.

Hlavnou úlohou je zabezpečiť, aby mali MSP prístup k vhodným typom financovania.

Európska komisia vytvorila Finančné fórum pre MSP, na ktorom sa pravidelne schádzajú organizácie zastupujúce malé a stredné podniky, banky a ďalšie finančné inštitúcie, aby zvažili, ako najlepšie riešiť aktuálne problémy a dlhodobé štrukturálne otázky prístupu k financiám pre malé a stredné podniky.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_sk.htm
> Všeobecné informácie o financovaní
> Lepší prístup k financiám

Ľahší prístup k úverom

Väčšina podnikov v Európe sa pri financovaní z externých zdrojov spolieha na bankové úvery. MSP však môžu mať ťažkosti s pôžičkami, najmä ak nemajú zábezpeku alebo dostatočné záznamy či úverovú históriu.

EÚ podporuje finančných sprostredkovateľov v členských štátoch, ako sú banky, lízingové spoločnosti, záručné fondy, vzájomné záručné inštitúcie, propagačné banky alebo iné finančné inštitúcie poskytujúce financovanie malých a stredných podnikov prostredníctvom záruk za úvery. To znižuje ich riziko a umožňuje im poskytovať viac úverov pre malé a stredné podniky, čoho by inak neboli schopné. Európsky investičný fond (EIF) riadi v mene Komisie záručný nástroj pre malé podniky zastrešený rámcovým programom pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP).

V období rokov 1998 až 2010 využilo záruky poskytované európskymi finančnými nástrojmi takmer pol milióna malých podnikov.

Rámcový program CIP, ktorý sa spustil v roku 2007, disponuje rozpočtom v objeme viac ako 1 miliarda EUR a má uľahčiť prístup k úverom a kapitálovému financovaniu pre MSP tam, kde sa zistili medzery na trhu. Každé vynaložené euro prináša v priemere 6 EUR rizikového kapitálu alebo až 40 EUR v bankovom úvere, čo znamená, že podľa predpokladu sa do roku 2013 vytvorí okolo 30 miliárd EUR nových finančných prostriedkov pre MSP z finančných inštitúcií, ktoré využije až 400 000 malých a stredných podnikov.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_sk.htm
> Kapitál, pôžičky a bankové záruky
> Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP) – finančné nástroje

A

http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_sk.htm
> Podanie žiadosti o peniaze
> Prístup k financiám - priamy prístup k národným finančným sprostredkovateľom

Mikroúver

Zvýšenie ponuky mikroúverov (t. j. pôžičiek do 25 000 EUR) podporuje vytváranie nových podnikov, stimuluje hospodársky rast a otvára dvere ľuďom, ktorí by inak nemali také možnosti.

Podnikatelia často narazia na ťažkosti, keď si chcú požičať malé sumy, pretože veľa bánk vníma mikroúvery ako vysokorizikovú činnosť s nízkou návratnosťou a ich manipulačné náklady sú vysoké vzhľadom na požičanú sumu. Mnoho členských štátov EÚ má špecializované mikrofinančné inštitúcie na prekonanie týchto problémov a EÚ aktívne pracuje na tom, aby členským štátom a regiónom pomohla zlepšiť poskytovanie mikroúverov pre podnikateľov, ako aj výmenu overených postupov.

Záruky za mikroúvery poskytuje EÚ z rámcevého programu pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP) na roky 2007 – 2013 a spravuje ich Európsky investičný fond (EIF). V regiónoch sa poskytujú v rámci štrukturálnych fondov prostredníctvom iniciatívy JEREMIE (Spoločné európske zdroje pre mikropodniky a stredné podniky).

Iniciatíva JASMINE (iniciatíva Európskej komisie na posilnenie rozvoja mikroúverovania v Európe) sa zameriava predovšetkým na ľudí vylúčených zo spoločnosti, ako aj na príslušníkov národnostných menšín, ktorí sa chcú stať samostatne zárobkovo činní. A napokon aj Európsky nástroj mikrofinancovania Progress (EPMF) poskytuje mikroúvery predovšetkým ľuďom, ktorí prišli o prácu a chcú si založiť vlastnú firmu.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_sk.htm
> Kapitál, pôžičky a bankové záruky

Finančná pomoc z Európskej investičnej banky (EIB)

Európska investičná banka (EIB) je banka EÚ poskytujúca dlhodobé úverovanie. Počínajúc rokom 2008 sa banka zameriava čoraz viac na MSP, aby vyplnila medzeru vo financovaní.

EIB na obdobie rokov 2008 až 2011 vyčlenila 30 miliárd EUR pre malé a stredné podniky. Tento bezprecedentný záväzok k podpore podnikania priniesol miliardy eur, ktoré malým a stredným podnikom sprostredkovali komerčné banky od októbra 2008. Banka zároveň pridelila 1 miliardu EUR na hybridný kapitál spájajúci pôžičky a vlastné prostriedky („mezanínové financovanie“), ktorý bude implementovať Európsky investičný fond (EIF).

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_sk.htm
> Kapitál, pôžičky a bankové záruky
> Úvery Európskej investičnej banky (EIB) pre MSP

Vlastný kapitál

Rizikový kapitál predstavujú finančné prostriedky prístupné firme počas raných fáz jej rastu (založenie a rozvoj). Inovačné a rastovo orientované malé firmy potrebujú navyšovať kapitál (kapitálové investície) z externých zdrojov, pretože nemajú vlastné zdroje alebo nemajú prístup k úverom.

Mnohí investori však nie sú ochotní investovať do začínajúcich podnikov a inovačných firiem z dôvodu vysokého rizika a transakčných nákladov, alebo preto, že podľa ich odhadov očakávané výnosy nevykryjú riziká.

Komisia úzko spolupracuje s členskými štátmi s cieľom zlepšiť efektívnosť trhov investícií do vlastného kapitálu tak, aby sa pre zdravé projekty našli vhodní investori a aby sa vytvoril otvorenejší a konkurencieschopný celoeurópsky trh rizikového kapitálu. Cieľom Komisie je podnietiť členské štáty, aby sa poučili z osvedčených postupov podporou investícií podnikateľských anjelov, a to najmä zo zahraničia, a prostredníctvom spolupráce s fondmi rizikového kapitálu.

Prostredníctvom finančných nástrojov z rámčového programu pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP) sa EÚ usiluje o zlepšenie prístupu podnikov k rizikovému kapitálu: fond pre rýchlorastúce a inovačné MSP (GIF) poskytuje rizikový kapitál pre malé podniky v ranom štádiu ich rozvoja alebo vo fáze expanzie.

Ďalšie informácie online:

http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_sk.htm

> Kapitál, pôžičky a bankové záruky

> Rámčový program pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP) – finančné nástroje

Mezanínové financie

Európska komisia prijala aj záväzok zlepšiť európske trhy finančných produktov kombinujúcich vlastnosti pôžičiek a vlastného kapitálu. Toto takzvané mezanínové financovanie je vhodné na podporu podnikov v rôznych fázach ich životného cyklu, ako napríklad vo fáze rastu alebo prevodu podniku.

Ďalšie informácie online:

http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_sk.htm

> Všeobecné informácie o financovaní
> Lepší prístup k financiam

Zlepšenie peňažných tokov: boj proti oneskoreným platbám

Hoci prístup k financiám je pre podniky veľkým problémom, druhou stranou „úverovej krízy“ sú ťažkosti, s ktorými sa firmy stretávajú v súvislosti s včasnosťou platieb. Čas splatenia faktúry sa v rámci Európy veľmi líši a v mnohých krajinách toto omeškanie spôsobuje malým a stredným podnikom vážne problémy. EÚ preto v októbri 2010 dosiahla dohodu o prepracovaní smernice o oneskorených platbách tak, aby poskytovala lepšiu ochranu veriteľom, vo väčšine prípadov malým a stredným podnikom, a pritom rešpektovala slobody zmluvy. Orgány verejnej správy budú musieť uhradiť účty v lehote 30 dní, alebo budú musieť zaplatiť minimálnu úrokovú sadzbu dohodnutú na úrovni EÚ. Očakáva sa, že toto opatrenie prinesie podnikom dodatočnú likviditu v objeme 180 miliárd EUR.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_sk.htm
> základy podnikania
> boj proti oneskoreným platbám

Lepší prístup k financovaniu výskumu

Komisia i naďalej podporuje prístup malých a stredných podnikov k 7. rámcovému programu pre výskum a technologický rozvoj (7. RP). S cieľom zabezpečiť, aby sa 15 % rozpočtu programu spolupráce 7. rámcového programu (t. j. 5 miliárd EUR) prideliť MSP, otvára Komisia výzvy na predkladanie ponúk vyhradené pre MSP s investične obmedzeným rozpočtom a poskytuje lepšiu používateľskú podporu s početnejšími informáciami a aktivitami na zlepšenie informovanosti.

Vzorová dohoda o poskytnutí grantu v rámci 7. RP bola upravená tak, aby sa zachovalo postavenie malého a stredného podniku v priebehu trvania projektu namiesto postihovania podnikov, ktoré prejdú rýchlym rastom.

Prichádza viacero návrhov na zjednodušenie, ktoré Komisia načrtla v apríli 2010 a ktoré môžu pri realizácii 7. RP tak, aby bol príjemnejší pre používateľov.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_sk.htm
> Inovácie, výskum a technológie

V členských štátoch: pomocná ruka pre MSP

V záujme urýchlenia hospodárskej obnovy prijala EÚ v roku 2009 dočasné zmeny pravidiel štátnej pomoci, ktoré uľahčili členským štátom podporu malých a stredných podnikov. Aj Komisia zjednodušila pravidlá štátnej pomoci na podporu MSP. Príručka o pravidlách štátnej pomoci poskytuje orgánom verejnej správy stručný prehľad o tom, ako môžu podporiť MSP v rámci revidovaných opatrení.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_sk.htm
> Pravidlá hospodárskej súťaže
> Príručka o pravidlách štátnej pomoci pre MSP

Posilnenie európskej súdržnosti

Politika súdržnosti poskytuje najväčšiu podporu malým a stredným podnikom v rámci EÚ. Na podporu podnikania pre roky 2007 – 2013 bolo vyčlenených 55 miliárd EUR. Takmer 50 % z tejto sumy, t. j. okolo 27 miliárd EUR sa zameriava priamo na MSP. Zvyšok je plánovaný na podporu produktívnych investícií nesúvisiacich so skutočnou veľkosťou podniku, ale veľkú časť by mali využiť aj MSP. Aj Európsky sociálny fond (ESF) uznáva osobitnú úlohu malých a stredných podnikov pri vytváraní nových pracovných miest a v rámci plánovaných investícií v objeme ďalších 14 miliárd EUR sa zameriava na poskytovanie priamej pomoci spoločnostiam – predovšetkým MSP –

s cieľom pomôcť im prispôsobiť sa meniacim sa podmienkam na trhu.

Relatívne podiely pridelené pre MSP sa v jednotlivých členských štátoch líšia v závislosti od národných potrieb a priorít. K podporovaným činnostiam súvisiacim s MSP patrí zlepšenie prístupu k financiám, väčšie využívanie informačných a komunikačných technológií, vytváranie regionálnych a miestnych kapacít výskumu, vývoja a inovácií, zriadenie podnikateľskej infraštruktúry a podporných služieb pre MSP, podpora spolupráce (napr. pre transfery technológií) medzi podnikmi, výskumnými inštitúciami a orgánmi verejnej správy v rámci jedného regiónu, viacerých regiónov alebo so zahraničím, zavádzanie ekologických a inovačných technológií a systémov riadenia v MSP, podpora podnikania a podnikateľského vzdelávania a zvyšovanie potenciálu ľudských zdrojov v malých a stredných podnikoch.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_sk.htm
> Podnikové investície

Propagácia podnikania

Podpora podnikateľského ducha medzi európskymi občanmi je ústredným bodom iniciatívy Small Business Act pre Európu (SBA) (Zákon o malých podnikoch). Prebiehajúci rad programov ozrejmuje profesijné dráhy možných podnikateľov a povzbudzuje ľudí všetkých vekových kategórií a pôvodu, aby podnikanie vnímali ako vzrušujúcu voľbu.

Zo štúdie Eurobarometra z roku 2010 vyplýva, že len 45 % Európanov by uprednostnilo samostatnú zárobkovú činnosť pred zamestnanecským pomerom v porovnaní s 55 % Američanov a 75 % Číňanov.

Európa prostredníctvom podporných sietí (napríklad sietí podnikateľiek), podpory výchovy v oblasti podnikania a uľahčenia mobility a výmeny osvedčených postupov ukazuje, že výzvu na podporu podnikania berie vážne.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm
> Propagácia podnikania

Týždeň európskych MSP

Len 12 mesiacov po tom, ako Európska komisia publikovala iniciatívu Small Business Act (Zákon o malých podnikoch), sa v máji 2009 konal prvý Týždeň európskych MSP.

Na podujatiach prebiehajúcich v 36 krajinách sa do stredu pozornosti dostali podnikatelia, čo im pomohlo nadviazať cenné kontakty a zároveň zvýšiť kredit podnikania medzi širokou verejnosťou.

Do druhého Týždňa európskych MSP v máji 2010 sa podľa odhadov zapojilo 3,2 milióna ľudí, ktorí sa zúčastnili viac ako 1 500 podujatí poskytujúcich informácie o podporných štruktúrach pre MSP a uznávajúcich prínos podnikateľov k blahobytu, zamestnanosti, inováciám a konkurencieschopnosti Európy. Týždeň európskych MSP sa bude konať znova aj v roku 2011.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm
> Propagácia podnikania
> Týždeň európskych MSP

Výmena overených postupov

Zásadnou súčasťou európskeho úsilia o podporu podnikania je pomoc tvorcom politik, aby sa mohli navzájom učiť.

Európska komisia spolupracuje s členskými štátmi pri hľadaní príkladov a spôsobov výmeny výborných politik MSP. Vytvorila sa databáza overených postupov, ktorá ilustruje účinné uplatňovanie zásad iniciatívy Small Business Act (Zákon o malých podnikoch).

Zúčastnené krajiny v priebehu posledných 10 rokov zhromaždili viac ako 600 overených postupov. Tvorcovia politik sa teda môžu inšpirovať skúsenosťami ostatných a uplatniť ich nápady lokálne. Napríklad v roku 2009 Belgicko oznámilo, že jeho „ekologický grant“ pre podniky investujúce do ekologických technológií bol inšpirovaný podobnými opatreniami zavedenými v Holandsku. Aj Estónsko priznalo, že jeho nové predkonkurzné konanie je postavené na postupoch používaných v Nemecku, Fínsku a Rakúsku.

Takéto „križenie“ nápadov už prekročilo hranice EÚ a rozšírilo sa aj do kandidátskych krajín a štátov susediacich s Európou.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm
> Overené postupy

Európske podnikateľské ocenenia

Európske podnikateľské ocenenia, ktoré začala udeľovať Európska komisia v roku 2006, majú za cieľ identifikovať a oceniť výnimočnosť medzi orgánmi verejnej správy pri podpore podnikania a malých podnikov.

Každý rok súperí v národných súťažiach viac ako 300 iniciatív, z ktorých potom renomovaná

porota vyberie najlepšiu z najlepších na európskej úrovni. Súťaž pomáha vyzdvihnúť osvedčené postupy pri podpore podnikania, ako aj pri podpore malých a stredných podnikov na miestnej, regionálnej a národnej úrovni.

Veľkú cenu poroty za rok 2010 v súťaži Európske podnikateľské ocenenia získal projekt „Entrepreneurs in Residence“ francúzskej agentúry Agence Régionale de Développement des Territoires d'Auvergne (Regionálna rozvojová agentúra Auvergne). Táto iniciatíva prilákala podnikateľov, aby zakladali podniky v regióne, ktorý sa často vníma ako vidiecky a vzdialený. Účastníci využili na mieru prispôbenú podporu a financovanie, čo viedlo k vytvoreniu 600 pracovných miest v regióne.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm
> Overené postupy
> Európske podnikateľské ocenenia

Erasmus pre mladých podnikateľov

Učiť sa od skúseného podnikateľa môže pomôcť úspechu nového podniku. To je dôvod, prečo EÚ podporuje mladých ľudí so zaujímavými nápadmi, ktorí sa chcú školiť u ostrieľaného podnikateľa.

Program Erasmus pre mladých podnikateľov vysiela čerstvých podnikateľov pracovať v MSP kdekoľvek v EÚ, kde môžu rozvíjať svoje podnikateľské know-how. Domáci podnikatelia sa s nimi podelia o svoje poznatky z oblasti prekonávania prekážok a rozvoja zdravej spoločnosti.

Program posilňuje hodnotu vnútorného trhu a podnecuje podnikateľov, aby sa pozreli za prah svojich vlastných hraníc. Po uplynutí maximálne šiestich mesiacov strávených mimo domovskej krajiny sa mladí podnikatelia vrátia s dôkladne vypracovaným podnikateľským plánom a cennými kontaktmi.

V rokoch 2009 až 2010 sa počas prvých 21 mesiacov trvania projektu zúčastnilo výmenného programu 724 podnikateľov. V nadchádzajúcich rokoch sa v rámci programu plánuje podporiť priemerne 800 výmenných pobytov ročne, čo zahŕňa 1 600 podnikateľov.

Podnikatelia za pochodu

Luca Poli, podnikavý taliansky chirurg, strávil tri mesiace v Španielsku prácou vo wellness centre, ktoré prevádzkuje Francine Huamanová, sériová podnikateľka.

„Už dva roky som plánoval začať podnikáť, ale rozvíjanie nápadov, získanie finančných prostriedkov, vyhľadanie priestorov a tak ďalej si vyžaduje istý čas. Keď sa mi naskytla príležitosť zúčastniť sa programu Erasmus, môj nápad už bol rozpracovaný, ale ešte ho bolo treba doladiť. Júl až september som strávil v Španielsku učením sa od skúsenej podnikateľky a program som využil na otestovanie môjho nápadu,“ hovorí Luca Poli.

„Lucu som s radosťou prijala v mojom wellness centre. Táto skúsenosť sa tak vydarila, že aj v budúcnosti budem pôsobiť ako hostiteľský podnikateľ,“ povedala Francine Huamanová.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm
> Propagácia podnikania
> Erasmus pre mladých podnikateľov

Preklenutie priepasti medzi mužmi a ženami

Oslovenie potenciálnych podnikateľov a výmena informácií o podnikateľských začiatkoch, propagovanie vzorov a poskytovanie poradenstva môžu byť rovnako dôležité ako dostupnosť úverov a zníženie byrokracie, najmä pokiaľ ide o to, ako povzbudiť ženy, aby využili nové podnikateľské príležitosti.

EÚ chce zabezpečiť, aby mali ženy všetky potrebné informácie, ktoré im pomôžu rozbehnúť vlastné podnikanie. Preto bola v roku 2009 založená Európska sieť podnikateľiek – ambasádoriek. Ide o skupinu približne 250 úspešných európskych podnikateľiek, ktoré vedú kampane v školách, na univerzitách, v podnikateľských skupinách a médiách, kde inšpirujú

ženy všetkých vekových kategórií, aby sa stali podnikateľkami a vytvorili si vlastné podniky. Zároveň pôsobia ako vzory, keď „rozprávajú svoj príbeh“.

Európska komisia vytvára aj európsku mentor-skú sieť podnikateľiek, ktorá má zvýšiť šance nových podnikateľiek na vytvorenie udržateľného a úspešného podniku poskytnutím praktických nástrojov šitých na mieru pre vysokoškolsky vzdelané ženy prostredníctvom portálu Women@Business.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm
> Propagácia podnikania
> Ženy podnikateľky

Luciana Delle Donne, Officina Creativa Soc. Coop Sociale, Taliansko

© Európska komisia

Výchova v oblasti podnikania

Podnikavosť je kľúčovou kompetenciou pre život, ktorá pomáha ľuďom tvorivo myslieť, posudzovať a prijímať riziká a inovovať: podnikavosť je schopnosť pretaviť nápady do praxe.

Keďže vzdelávacie systémy sa začínajú orientovať smerom k učeniu na báze schopností, viacero členských štátov si čoraz vyššie cení podnikateľské zručnosti. V niekoľkých štátoch je podnikanie zaradené do učebných osnov pre stredné školy a približne tretina štátov vyvíja národnú stratégiu alebo akčný plán výchovy v oblasti podnikania. V niektorých členských štátoch je však stále potrebné urobiť viac.

Odhliadnuc od stredoškolského vzdelania sú podnikateľské schopnosti vo väčšine krajín EÚ zaradené do osnov pre odborné vzdelávanie, hoci stále existujú veľké nedostatky. V oblasti vysokoškolského vzdelávania sú kurzy podnikania príliš často vymedzené len pre študentov obchodných alebo ekonomických odborov.

- V Astúrskom kniežatstve (Španielsko) vedú stredoškolskí minifirmy orientované na dovoz a vývoz, čo je súčasťou regionálnych osnov. Z prieskumov vyplýva, že približne 16 % študentov, ktorí sa v škole zapojili do minifirmy, si neskôr založí vlastnú spoločnosť.
- Na Dublinskom technologickom inštitúte (Írsko) musia študenti namiesto skúšky z podnikania zorganizovať charitatívnu akciu.
- Na University of Strathclyde (Spojené kráľovstvo) sa na katedre aplikovanej hudby vyučuje predmet podnikanie, keďže samostatná zárobková činnosť je potenciálnou súčasťou kariéry absolventa hudobného odboru.

Európska komisia spolupracuje s členskými štátmi, aby učitelia mali prístup k odbornej príprave z oblasti pedagogiky podnikateľskej výchovy a k inovačným didaktickým materiálom na túto tému.

Ďalšie informácie online:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm

> Propagácia podnikania

> Vzdelávanie a odborná príprava pre podnikanie

Prístup na trhy

Využívanie vnútorného trhu EÚ

Európsky vnútorný trh predstavuje 500 miliónov spotrebiteľov, ale príliš mnoho našich malých a stredných podnikov sa nedokáže pozrieť za obzor svojich vlastných štátnych hraníc. EÚ vyvíja veľký tlak na zavŕšenie jednotného trhu v snahe uvoľniť obrovský potenciál Európy.

Akt o jednotnom trhu, ktorý predstavila Európska komisia v októbri 2010, prináša komplexný balík opatrení, ktorých cieľom je odstrániť prekážky pre podnikanie v celej EÚ. Pomôže odstrániť rozdiely vo vnútroštátnych predpisoch, ukončí duplikáciu postupov a zaplní informačnú medzeru v oblasti podnikateľských príležitostí.

Akt zahŕňa konkrétne opatrenia, ktoré pomôžu malým a stredným podnikom inovovať, vytvárať nové obchodné modely, získať ľahší prístup k financiám, predávať tovar a služby do zahraničia a pôsobiť v menej byrokratickom prostredí.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_sk.htm
> Cezhraničné obchodovanie v EÚ
> Akt o jednotnom trhu

Zjednodušenie práva obchodných spoločností

Jedným z kľúčových spôsobov, ako zvýšiť cezhraničný obchod, je umožniť malým a stredným podnikom obchodovať v rámci celej EÚ bez toho, aby museli zriadiť samostatné spoločnosti v každom členskom štáte, kde pôsobia. Európska komisia navrhla štatút európskej súkromnej spoločnosti, ktorý odstráni prekážky na vnútornom trhu.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm
> Zlepšenie obchodného prostredia:
založenie, prevádzka a rozvoj podniku
> Európska súkromná spoločnosť

Predaj služieb

Smernica EÚ o službách, ktorá nadobudla účinnosť koncom roka 2009, sľubuje veľkú podporu pre spoločnosti, ktoré majú záujem o cezhraničný predaj služieb.

Uľahčuje založenie spoločnosti poskytujúcej služby, ktorá môže pôsobiť v celej Európe, a umožňuje firmám vybaviť formality, ako napríklad environmentálne licencie a oprávnenia, prostredníctvom jediného kontaktného miesta v každom členskom štáte.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/economic-sectors/index_sk.htm
> Služby

Ako chápať normy

Malé firmy sa veľmi sťažujú na to, že dodržiavanie súladu s európskymi normami je príliš zložité. MSP musia vedieť viac o normách a ich možnom vplyve na podnikanie.

V záujme prekonania tohto problému sa na vyhradenej internetovej stránke zverejňujú podrobnosti noriem s vysvetlením ich vplyvu na konkrétne odvetvia a vytvára sa linka pomoci pre MSP a portál venovaný normám. Európska komisia taktiež investovala do iniciatív zameraných na podporu účasti MSP na procese tvorby noriem a na podporu malých podnikov pri ochrane svojich záujmov.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_sk.htm
> Normy
> Normalizácia a MSP

Ochrana duševného vlastníctva

Najcennejšia devíza malých a stredných podnikov nemáva často formu tehál a malty, ale duševného vlastníctva. Ochrana tohto cenného majetku je veľmi dôležitá pri expanzii na nové trhy.

Vzhľadom na to, že sa EÚ snaží o podporu MSP a zavŕšenie jednotného trhu, je jednou z jej najvyšších priorít finančne dostupný a z hľadiska použitia vyhovujúci systém ochrany duševného vlastníctva. EÚ pracuje na vytvorení

jednotného európskeho patentu a jednotného súdu pre patentové spory, ktorý by sa venoval obhajobe patentov. To by rapídne znížilo náklady pre malé podniky a prinieslo predvídateľnosť právneho systému.

Vďaka politickej dohode o znížení poplatkov o 40 % a zjednodušení registračného konania už klesli náklady podnikov na práva vyplývajúce z celoeurópskej ochranné známky.

Centrum pomoci pre práva duševného vlastníctva (PDV) poskytuje bezplatný servis formou e-mailovej linky pomoci, ako aj online zdroje k problematike práv duševného vlastníctva v projektoch financovaných z EÚ. Samostatné centrum pomoci v oblasti PDV v Číne je k dispozícii pre všetky malé a stredné podniky a ponúka odborné poradenstvo vo veciach duševného vlastníctva v Číne alebo v súvislosti s Čínou.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/innovation-research-copyright/index_sk.htm

> Duševné vlastníctvo

Získanie verejnej zákazky

EÚ je odhodlaná zabezpečiť, aby mali MSP spravodlivý podiel na verejnom obstarávaní v EÚ a preskúmali svoj plný potenciál. Najnovšie výskumy ukazujú, že MSP zabezpečujú 34 % verejných zákaziek inzerovaných v rámci celej EÚ, zatiaľ čo ich príspevok k širšej ekonomike predstavuje 52 %.

Komisia vypracovala kódex osvedčených postupov pre členské štáty a obstarávateľov, kde uvádza príklady, ako zlepšiť prístup MSP k verejným zákazkám. Sieť Enterprise Europe Network sa tiež podieľa na príprave firiem

a sprostredkovaní dialógu medzi orgánmi verejnej správy a MSP.

Komisia pracuje aj na zvýšení transparentnosti možností verejného obstarávania a jednoduchšom predkladaní ponúk v iných krajinách. Zatiaľ čo sa na internetovej stránke celoeurópskeho vestníka Tenders Electronic Daily (TED) musia zverejňovať len verejné zákazky presahujúce určitú hranicu, verejné orgány už majú možnosť využiť vestník aj na zverejnenie menších zákaziek. Systém ECertis pomáha firmám a verejným orgánom porozumieť rôznym formám papierovej dokumentácie potrebnej na využitie možnosti uchádzať sa o verejné zákazky v rámci celej Európy. V roku 2011 sa navyše sprevádzkuje nástroj online vestníka TED určený na vyhľadávanie obchodných partnerov. Tento vývoj je v súlade s rastúcim trendom elektronického prístupu k informáciám a dokumentáciám týkajúcim sa obstarávania: v roku 2007 využívalo 58 % všetkých obstarávateľov a 42 % spoločností nástroje elektronického obstarávania, ale v roku 2010 sa tieto čísla zvýšili na 73 %, resp. 82 %.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/business-procurement/index_sk.htm
> Verejné zákazky

Inovácie: kľúč k úspechu

Či už chcete väčší podiel na miestnych trhoch, snažíte sa expandovať v rámci EÚ alebo si fandíte na rozvíjajúcich sa trhoch, váš úspech často závisí od toho, či máte inovačný produkt. Inovácia však ešte nemusí znamenať vysoko technologické produkty. Výsledkom inovácie môže byť aj nový obchodný model, dizajn, značka alebo služba.

Plán EÚ pod názvom „Inovácia v Únii“, zverejnený v októbri 2010, si kladie za cieľ sústrediť politiky výskumu a inovácií na kľúčové otázky, ktorým čelí naša spoločnosť, ako sú klimatické zmeny, energetická účinnosť a demografický vývoj, ktoré tiež majú silný ekonomický potenciál. Plán Inovácia v Únii má za cieľ urýchliť spôsob tvorby, vývoja a vyprodukovania riešení a ich začlenenia do každodenného života občanov. Plánuje zároveň riešiť otázku prekážok, ktoré v súčasnosti bránia preniknúť nápadom na trh. Ide napríklad o drahé patentovanie, roztrieštenosť trhu, obmedzený rizikový kapitál a nedostatok určitých zručností.

Kvantový skok a Nobelova cena pre európskych inovátorov

Holandský fyzik Andre Geim a jeho britský partner Konstantín Novoselov vyhrali v roku 2010 Nobelovu cenu za fyziku za prácu venovanú grafénu, novej forme uhlíkového materiálu, ktorý má hrúbku len jedného atómu a predstavuje nielen najtenší, ale aj najsilnejší materiál. Tento hraničný výskum prináša celý rad možných aplikácií, ako sú napríklad superrýchle, superľahké grafénové tranzistory, nehovoriac o priehľadných dotykových obrazovkách, solárnych článkoch a svetelných paneloch. Prelomová práca týchto dvoch vedcov bola sčasti financovaná z programu EÚ pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP).

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/innovation-research-copyright/index_sk.htm

> Inovácie a výskum a vývoj
> Inovačná politika EÚ

Ekologické inovácie: zvládnuť zmeny

Pri hľadaní trvalo udržateľných riešení každodenných problémov sa otvárajú veľké podnikateľské príležitosti. Ekologické inovácie – akýkoľvek nový produkt, služba alebo proces, ktorý prospieva životnému prostrediu – sú dôležité pre cieľ EÚ, ktorým je vytvorenie trvalo udržateľného rastu a pracovných miest.

V roku 2008 pracovalo v európskom „ekopriemysle“ už približne 3,4 milióna ľudí a jeho obrat dosiahol viac než 300 miliárd EUR. Miera rastu upravená vzhľadom na infláciu v tomto priemysle sa odhaduje na 5,9 %, čiže tomuto odvetviu sa črtá jasná budúcnosť.

Na obdobie rokov 2008 – 2013 je v programe pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP) vyčlenených 200 miliónov EUR na ekologické inovačné projekty. Komisia zároveň podporuje ekologické inovačné klastre a pracuje na odstránení prekážok, ktoré bránia transferu know-how medzi malými

podnikmi pôsobiacimi v odvetví environmentálnych technológií.

Svoju úlohu zohrávajú dokonca aj tie MSP, ktoré nie sú priamo zapojené do tvorby ekologických výrobkov pre trh. Firmy, ktoré investovali do environmentálnych riešení, často zisťujú, že ich konkurencieschopnosť sa zvyšuje vďaka úsporám nákladov. **Európska komisia preto posilňuje sieť odborníkov na životné prostredie a energetickú účinnosť v organizácii Enterprise Europe Network, ktorí môžu poskytnúť pomoc a poradenstvo pre MSP.**

Sun City: model udržateľného mestského života

Heliopolis (alebo Slnčné mesto, Sun City) bol kedysi hlavným mestom starovekého Egypta. Ďalšie Sun City, zahŕňajúce 1 700 domov v Heerhugowaarde v Holandsku, je prvé uhlíkovo neutrálné mesto na svete a mohlo by byť vzorom pre udržateľné územné plánovanie mesta. Sun City, postavené s podporou EÚ na území bývalého rašeliniska, napájajú tri veterné turbíny a množstvo solárnych panelov. Odpadové vody sa čistia prírodným tŕstím a neďaleký les absorbuje CO₂ z atmosféry.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/environment-business/index_sk.htm

MSP a digitálna ekonomika

Digitálna ekonomika predstavuje veľkú inovačnú príležitosť pre MSP z oblasti špičkových technológií, ktoré dokážu vyvíjať produkty, čo zaplnia medzeru na trhu. No digitálna gramotnosť zároveň umožňuje aj tradičnejším spoločnostiam zvýšiť svoju konkurencieschopnosť. Európa preto pracuje na odstránení bariér pre digitálne trhy, buduje dôveru v online siete, zabezpečuje vzájomnú

operabilitu digitálnych služieb a podporuje počítačovú gramotnosť.

EÚ chce, aby európske malé a stredné podniky plne zohrali svoju úlohu. Komisia spustila rad rozsiahlych celoeurópskych pilotných akcií, ktoré pomôžu vytvoriť „globálne digitálne dodávateľské reťazce“ vo všetkých hospodárskych odvetviach Európy.

Vyhliadky Európy v digitálnych odvetviach stoja na správnych zručnostiach vo všetkých sektoroch. V marci 2010 sa konala prvá informačná kampaň – Európsky týždeň e-zručností. Zúčastnilo sa jej tridsaťpäť krajín, z ktorých mnohé už navrhujú vlastné iniciatívy v oblasti e-zručností a digitálnej gramotnosti. Rozdiel medzi ponukou a dopytom po digitálnych kompetenciách má riešiť aj iniciatíva pod názvom „Nové zručnosti pre nové pracovné miesta“, ktorá predstavuje viacstrannú radu pre zručnosti v oblasti informačno-komunikačných technológií.

Komisia vytvorila pre MSP novú online príručku riešení pre eBusiness ako súčasť Európskej siete na podporu elektronického obchodu (eBSN). Táto príručka skúma trh riešení eBusiness a IT, pričom pomáha firmám nájsť a vybrať si vhodné softvérové produkty, riešenia a služby.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/innovation-research-copyright/index_sk.htm

> Úplné využívanie informačných technológií

Pomoc s prerazením do zahraničia: Enterprise Europe Network

Vstup na nové trhy môže byť skľučujúci. Zásadný rozdiel môže priniesť vyhľadanie medzinárodných obchodných partnerov, získanie finančných prostriedkov z EÚ a nadobudnutie nových technológií. Práve tým sa zaoberá sieť Enterprise Europe Network.

Sieť Enterprise Europe Network združuje 589 organizácií na podporu podnikania zo 47 krajín vrátane všetkých 27 členských štátov EÚ. V priebehu posledných dvoch rokov pomohlo 3 000 terénnych pracovníkov siete viac než 2 miliónom malých a stredných podnikov v snahe „preraziť do zahraničia“ – napríklad zorganizovaním podujatí zameraných na vyhľadanie partnerov alebo poskytovaním služieb „centrálneho bodu“ s odborným poradenstvom v takej rôznorodej problematike, akou je napríklad duševné vlastníctvo, právne predpisy EÚ alebo normy. Sieť nedávno otvorila 15 kontaktných bodov v Číne a Južnej Kórei,

čo európskym malým a stredným podnikom uľahčuje prístup na tieto atraktívne trhy.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/support/contacts-services/index_sk.htm

Čas pôsobiť globálne

Hoci pre väčšinu MSP je prioritou prítomnosť na domácom trhu, pohľad za vlastné obzory na rýchlejšie rastúce trhy môže priniesť veľké odmeny.

Z výskumu vyplýva, že len jeden z ôsmich malých a stredných podnikov vstúpil počas posledných troch rokov do obchodnej transakcie s medzinárodným partnerom z krajiny mimo EÚ. Avšak podniky obchodujúce mimo Európy vykazovali vyššiu rast zamestnanosti a obratu.

EÚ investuje do podpory spoločností, ktoré chcú pôsobiť globálne. Podporné pobočky – ako

napríklad Európske obchodné a technologické centrum v Indii – môžu pomôcť malým a stredným podnikom pochopiť rozvíjajúce sa trhy. Európske podnikateľské centrá sa pripravujú aj v Číne a Thajsku. Nevyhnutné poradenstvo týkajúce sa miestnych právnych predpisov a kultúry môže rozhodnúť o úspechu alebo neúspechu, a to najmä v prípade menších firiem. Samostatné centrum pomoci v oblasti PDV v Číne ponúka odborné poradenstvo vo veciach duševného vlastníctva v Číne alebo v súvislosti s Čínou.

Na 30 kľúčových exportných trhoch boli zriadené tímy pre prístup na trh. O skúsenosti a know-how sa podelia aj zastupiteľstvá EÚ, členské štáty a európske podnikateľské organizácie v snahe prekonať prekážky brániace obchodu. EÚ zároveň pomocou svojej obchodnej politiky zintenzívňuje úsilie o zníženie iných ako colných bariér, čím sa majú otvoriť odvetvia, ktoré sú zatiaľ z veľkej časti nedostupné pre MSP, ako napríklad služby alebo trhy verejného obstarávania.

Ďalšie informácie online:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/international-business-outside-europe/index_sk.htm

Európska komisia

Veľké zámery pre malé podniky Čo robí EÚ pre MSP
Luxembursko: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie

2011 – 24 s. – 29,7x21 cm
ISBN 978-92-79-18967-8
doi:10.2769/11534

Úrad pre publikácie

Táto publikácia je financovaná z
prostriedkov Rámcového programu EÚ pre
konkurencieschopnosť a inovácie (CIP),
ktorého cieľom je podporiť
konkurencieschopnosť európskych
podnikov.

ISBN 978-92-79-18967-8
doi:10.2769/11534

9 789279 189678